

En Çok İşlem Görenler

Sembol	Dayanak	Tip	Alis (TL)	Satis (TL)	Degisim (%)	Hacim (adet)	Hacim (TL)
UZIMH.V	XU030	Alim	0,13	0,14	-7,69	4.422.722	455.086,45
UZIJD.V	XU030	Satim	0,04	0,05	-37,50	2.877.273	182.404,75
UZIQC.V	XU030	Satim	0,13	0,14	-23,53	2.788.782	422.981,78
UZIMG.V	XU030	Alim	0,04	0,05	25,00	2.122.345	69.118,84
GRITG.V	GARAN	Satim	0,18	0,19	-5,26	2.035.929	378.805,70
UZIQM.V	XU030	Satim	0,14	0,15	-12,50	1.436.189	230.484,87
PBIBD.V	BRENT	Alim	0,22	0,23	-8,00	1.201.470	285.566,52
ABIZV.V	AKBNK	Satim	0,06	0,07	-12,50	1.118.584	100.948,20
ABIEA.V	AKBNK	Alim	0,04	0,05	-28,57	1.089.280	39.530,72
UZIJK.V	XU030	Satim	0,32	0,33	-2,94	958.151	336.752,38

En Çok Yükselenler

Sembol	Dayanak	Tip	Alis (TL)	Satis (TL)	Degisim (%)	Hacim (adet)	Hacim (TL)
PBIRV.V	BRENT	Satim	0,38	0,39	123,53	369	38,77
IBIEG.V	ISCTR	Alim	0,12	0,14	55,56	819.576	96.104,55
GRITE.V	GARAN	Satim	0,03	0,04	33,33	131.504	5.102,63
TPIDB.V	TUPRS	Alim	0,03	0,04	33,33	10.005	400,13
HBIEC.V	HALKB	Alim	0,41	0,42	31,25	33.820	11.667,10
HBIEB.V	HALKB	Alim	0,30	0,31	30,43	16.183	4.641,86
IBIEH.V	ISCTR	Alim	0,71	0,73	29,09	104.265	72.571,57
SIIJJ.V	SISE	Alim	0,08	0,09	28,57	2.011	160,97
ALIAH.V	ALTIN ONS	Alim	0,84	0,85	27,27	68.131	58.087,27
HBIEA.V	HALKB	Alim	0,19	0,20	26,67	403.544	58.494,36

En Çok Düşenler

Sembol	Dayanak	Tip	Alis (TL)	Satis (TL)	Degisim (%)	Hacim (adet)	Hacim (TL)
TEIPV.V	TTKOM	Satim	0,16	0,16	-73,33	12.500	2.000,00
KHIYP.V	KCHOL	Satim	0,05	0,06	-50,00	177.122	11.961,25
ARIRP.V	ARCLK	Satim	0,05	0,07	-44,44	110.000	6.690,26
EDIDD.V	EREGL	Alim	0,02	0,03	-40,00	1.100	33,00
UZIJD.V	XU030	Satim	0,04	0,05	-37,50	2.877.273	182.404,75
PBIAO.V	BRENT	Alim	0,07	0,09	-36,36	102.060	5.932,27
TCIIM.V	TCELL	Alim	0,11	0,12	-33,33	125.058	13.787,90
VBIZV.V	VAKBN	Satim	0,07	0,08	-33,33	9.615	1.050,19
AGIZZ.V	GÜMÜS ONS	Satim	0,13	0,17	-31,58	1	0,13
HBIZZ.V	HALKB	Satim	0,10	0,11	-31,25	141.179	16.899,73

Teknik Bilgi

Delta: Dayanak varlıktaki 1 TL'lik fiyat değişimine karşılık varantan fiyatının kaç TL değişeceğini gösterir.

OZIAA alım varantının deltaşı 0,4293 olsun. BIST-30 Endeksi'nin 1.000 puan yükselmesi durumunda, çarpan 1/5000 olduğundan, varantan fiyatı 0,0859 TL yani yaklaşık 8 kuruş artacaktır.

Satım varantlarında ise dayanak varlık yükseldiğinde varant değer kaybedeceğini satım varantlarının deltaşı -1 ve 0 arasındadır.

Deltaşı -0,5486 olan OZIPP varanti BIST-30 endeksi 1.000 puan düştüğünde, çarpan 1/5000 olduğundan, yaklaşık 11 kuruş değer kazanacakken, BIST-30 endeksinin 1.000 puan yükselmesi durumunda 11 Kuruş değer kaybedecektir.

Duyarlılık: Varant fiyatının 1 kuruş değişmesi için dayanak varlık fiyatının maksimum ne kadar değişmesi gerektiğini gösterir. OZIAA alım varantının duyarlılığının 130, fiyatının 0,30 TL olduğunu düşünelim. BIST 30 endeksi maksimum 130 puan yükselince, varant fiyatı 0,31 TL olacaktır.

Teta (Zaman Değeri Kaybi): Varantan vadesinin dolmasına bir gün daha yaklaşıldığından, diğer tüm değişkenler sabitken, varant fiyatının ne kadar düşeceğini gösterir. Alım ve satım varantları için negatif değerdedir. OZIAA varantının tetası -0,01059 olsun. Vadesinin dolmasına bir gün daha yaklaşınca varant yaklaşık 1 Kuruş değer kaybedecektir. Sabit değildir, vadeye yaklaşınca değer kaybı hızlanacaktır.

Uyarı: Varant hesaplamalarında teta değeri 365 gün üzerinden yapılmaktadır. Bu nedenle tatil günlerinde de teta kaybı yaşanır.

Ayarlama (Gearing): 1 adet varantan dayanak varlıkla sağladığı pozisyon bazında kaldırıcı etkisini gösterir. OZIAA varantının ayarlaması 19,95 olsun. 1 adet OZIAA varantı alarak BIST-30 Endeksi'nde 19,95 TL'lik pozisyon açılabaktır. Varantan değeri oynaklık ve zamanında etkilendiği için özellikle "zararda" olan varantlar için çok da kullanışlı bir göstergede değildir. Bu nedenle ayarlamanın delta ile düzeltilmiş halini olan **etkin ayarlama** kavramı varantlar için daha kullanışlı bir göstergedir.

Etkin Kaldırıcı (Effective Gearing): Dayanak varlıktaki %1'lik bir değişime karşılık varantan fiyatındaki yüzdesel değişimi gösterir. OZIAA alım varantının etkin ayarlaması 13,75 olsun. BIST-30 Endeksi'nin %1'lik getiri sağlanması neticesinde, varant fiyatı yaklaşık %13,75 artacaktır. BIST-30 endeksinin %1 değer kaybetmesi sonucunda ise; varant fiyatı yaklaşık %13,75 azalacaktır. OZIPP satım varantının etkin ayarlaması 7,49 olsun. BIST-30 Endeksi'nin %1 düşmesi sonucunda varantan fiyatı yaklaşık %7,49 artacaktır. BIST-30 Endeksi'nin %1'lik getiri sağlanması sonucunda varant fiyatı yaklaşık %7,49 değer kaybedecektir.

Vega: Dayanak varlığın örtük oynaklıktaki %1 'lik değişime karşılık varantan fiyatındaki değişimi gösterir. Örtük oynaklıktaki artış hem alım hem de satım varantlarının değerini artıracaktır. OZIAA varantının vegası 0,1894, OZIPP varantının vegası 0,2106 olsun. Örtük oynaklıktaki %1'lik artış OZIAA varantının değerini yaklaşık 19 Kuruş, OZIPP varantının değerini ise yaklaşık 21 Kuruş artıracaktır.

Örtük Oynaklık (Implied Volatility): Varantan cari piyasada gördüğü işlemlere göre hesaplanan oynaklık değeridir. Tarihsel oynaklıklık karıştırılmaması gereklidir. Örnek olarak VİOP-30 Endeks Sözleşmesi'nin ilgili vadede piyasada işlem gören değeriley, BIST-30 Endeks değerinin o vadeden teorik değerinin çoğu zaman birbirinden farklı olması gibi düşünülebilir.

Başa-Baş Noktası (Break-Even Point): Vade sonuna kadar varantan elde tutuldugu durumda yatırımcının kara geçeceği seviyeyi gösterir. Varant fiyatıyla kullanım fiyatının toplanmasıyla elde edilir.

Karda/Zararda: Dayanak varlığın spot fiyatının varantan kullanım fiyatından yüzdesel olarak ne kadar uzakta olduğunu gösterir.

Varant Terimleri –Türkçe İngilizce Karşılıklar

- **Başa baş noktası:** Break-even point
- **İçsel Değer:** Intrinsic Value
- **Örtük Oynaklık:** Implied Volatility
- **Başa baş varant:** At the money
- **Karda Varant:** In the money
- **Tarihsel Oynaklık:** Historical Volatility

Dayanak Varlık (Gösterge): Underlying asset

Kullanım Fiyatı: Strike(Exercise) Price

Zaman Değeri: Time Value

Etkin Ayarlama: Effective Gearing (Leverage)

Nakit Uzlaşma: Cash Settlement

Zararda Varant: Out of the money

Varant Risk Grupları Ne İfade Eder?

Yatırımcılarımızın varant seçimlerini kolaylaştmak için varantları 4 ana gruba ayırdık.
Bu gruplar:

 Yüksek Riskli

 Riskli ve gün içi alım-satım için uygun

 Beklentiler dahilinde yatırım yapılabilir

 Düşük Kaldırıcı, yatırım yapılabilir

Varantları 2 kriter gözterek 4 gruba ayırdık.

Kriter 1: Vadeye kalan günü 15'den kısa olan varantlar delta değeri ne olursa olsun **kırmızı simbol** "Yüksek riskli" grubunda yer alır.

Kriter 2: Vade 15'den uzun olan ve Deltaşı *%10'da küçük varantlar **kırmızı simbolle** "Yüksek riskli varantlar"

* %10 ile %25 arasında olan varantlar **sarı simbolle** "Riskli ve gün içi alım-satım için uygun varantlar"

*%25 ile %75 arasında olan varantlar **yeşil simbolle** "Beklentiler dahilinde yatırım yapılabilir varantlar"

* %75 ile %100 arasında olan varantlar gri sem bolle "Düşük Kaldırıcı, yatırım yapılabilir varantlar" olarak gruplanır

UYARI Burada yer alan bilgiler İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müsteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmamayırlar. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklenenlerine uygun sonuçlar doğurmaya bilir.

Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksızın değiştirilebilir. Tüm veriler, İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.